

Preambul: Când e vorba de Sighet, poate fi vorba de alte localități decât Sighetu Marmației și Sighetu Silvaniei? Ar putea să fie vorba despre Szeged din Csongrád? Primul act cunoscut de atestare a localității Sighetu Marmației este considerat actul de confirmare din 14 mai 1326 al episcopului de Esztergom acordat preoților de a strânge zeciuiala din Câmpulung, Teceu, Visk, Hust, Sighet.

Și totuși, în actul din 1231 dat de regele Andrei al II-lea (Documentul 211 în română și latină din lucrarea Roller <coordonator> - "Documente privind istoria României. Veacul XI, XII și XIII. C. Transilvania. Vol. 1 <1075-1250>

", Ed. Academiei RPR, 1951) e redat astfel: <Prima igitur meta silve

Keykus

, secundum assercionem prenominati pristaldi Hunt, incipit a parti orientali a monte, qui

Guthonchousa

digitur, et vadit per berg ad plagam septentrionalem in caput

Maramors

, ibi tenet metam cum rege; hinc progreditur et circuit capita cuius dam fluminis nomine

Nogyzor

, et vadit per berch tenes metam cum comite Myka cum silva Hygus nomine; inde procedit per berch at plagam occidentalem, et circuit capita duorum rivulorum

Mysuch

nomine, procedensque per magnum spacium tenet metam cum genere

Cuplon

; inde eundo per magnam terram per berch in

Bik

pervenit ad locum qui

Mogoslyget

digitur, ita ut Bik remanet dictis generibus Cuplon, Lyguet vero ad terram Keykus; inde eundo per berch in longum, et peracto berch descendit in nemus, et in loco ubi minor fluvius

Mysuch

deficit, cadit in aquam

Zomus

, et ibi terminatur.> Textul lat. (transumpt din 1397) la Wenzel XI, p. 230-234 (actul prezintă semne de suspiciune conform Szentpéteri, Regesta, nr. 471).

Pare a fi descrisă actuala limită dintre județele Maramureș și Satu Mare. Denumirea pădurii Keykus se regăsește în oiconimul Chechiș-Maramureș; Maramors ar fi Mara; apa Nogyzor ar putea fi Săsar; monte Guthonchousa ar putea fi masivul Gutâiul; cele două râuri Mysuch ar

Povestiri din țara lui Andrei. Anul 1241 (partea II)

Scris de Valentin-Claudiu DOBRE

Vineri, 19 Aprilie 2019 08:12 - Ultima actualizare Vineri, 19 Aprilie 2019 08:20

putea fi Băița și Nistru care se varsă în Someș (Zomus din text), Bik e regăsit în oiconimul Bicău-Satu Mare, iar Cuplon în oiconimul Căpleni/Kaplany-Satu Mare (la sud de apa Crasnei). Atunci, așa zisa <luncă înaltă>, căci lyguet/lyget semnifică luncă ar fi chiar zona de pe valea Marei cuprinzând Iapa, Valea Hotarului, Valea Cufundoasă, Lazu Baciului. Adică Sighetu Marmăției. Altfel spus, Mogoslyget în actul din 1231.

De asemenea, prin actul 198 datat 1230 din aceeași lucrare, Andrei al II-lea acordă oaspeților teutoni (germani) din Satu Mare de pe Someș (sosiți sub oblăduire reginei Gisela/Keysla) mai multe privilegii și le dăruiește o moșie, vecină cu moșia lor. E vorba de o localitate de pe Someș, dar care anume ? Să fie chiar Satu Mare (Szatmárnémeti) ? Căci Carei (Nagykaroly) nu e situat pe Someș.

Cuprins: Să revenim la comparațiile neobișnuite.

În districtul Kadamjay din regiunea Batken, Kyrghyzstan sunt unele oiconime oarecum “familii are”. Astfel,

în comunitatea Kotorma: Tamasha (Tămășești-Maramureș pe pârâul cu același nume), Kara-Oot (poate Odești-Maramureș, tot pe pârâul Tămășești);

în comunitatea Alga: Shyrban ? (Avem un Șerbănești-Olt și Șerbești-Bacău);

în comunitatea Maydan: Karool (Carei/Nagykaroly), Maidan - semnifică câmpie și în turcă și în avara din Dagestan;

în comunitatea Uch-Korgon: Valakish, Kalacha, Kaltak, Boz (Călăcea Sălaj; Vlahă, Călăta, Boju în Cluj);

în comunitatea Khalmion: Baymaala, Noogardan (Baia Mare din Maramureș, Gârdani din Maramureș);

Povestiri din țara lui Andrei. Anul 1241 (partea II)

Scris de Valentin-Claudiu DOBRE

Vineri, 19 Aprilie 2019 08:12 - Ultima actualizare Vineri, 19 Aprilie 2019 08:20

În comunitatea Kyrgyz-Kyshtak: Byurgendyu ? (masivul Bârgău; Bârgăuani din Neamț).

În districtul Leylek din regiunea Batken, Kyrghyzstan:

În comunitatea Jangy Jer (Csenger din Szabolcs-Szatmár-Bereg ?): Jashtik, Arka (Jászfalva/Iașu din Covasna, Árkos/Arcuș din Covasna, avem și Cărpineni/Csángótelep din Covasna);

În comunitatea Leilek: Leilek, Ak-Terek (Lelicieni / Csükszentlélek sau Bisericieni/Szentlélek Harghita sau Lilieci Bacău ?, Teleac/Telekfalva Harghita ?);

În comunitatea Sambula (Sâmboleni din Cluj ?): Andarak, Iskra, Communa (Handalu Ilbei din Maramureș, Istrău din Satu Mare, Comănești/Homoródkoménifalva din Harghita).

Dar pentru Andarak avem și Hondol și Hunedoara din Hunedoara; Andorra-la-Vella din Andorra; Andoreti din Ossetia; Andar în Ghazni și Qarabagh din Afganistan; Anders-Andair/Andeer în cantonul Graubünden din Elveția; doar ca toponime (nu oiconime) Andorelva, Andorsjøen, Andorfjellet, Andortjernet în în ținutul Nord Trøndelag din Norvegia;

pentru Noogardan avem și Gărdăneasa din Mehedinți; Engordany din Andorra.

O continuare pe acest subiect cât de curând.

Informații compilate de Valentin-Claudiu DOBRE, extrase parțial din lucrarea literară

Povestiri din țara lui Andrei. Anul 1241 (partea II)

Scris de Valentin-Claudiu DOBRE

Vineri, 19 Aprilie 2019 08:12 - Ultima actualizare Vineri, 19 Aprilie 2019 08:20

“ȘAPTE MICRODETECTIVI PRIN MEANDRELE ISTORIEI. ZORII”, Colecția Zidul de Hârtie,

București 2017, ISBN 978-973-0-25915-5